ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 16.12.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

178

VYHLÁŠKA
Ministerstva financií
z 1. decembra 1960
o opatreniach na ochranu čistoty ovzdušia

Na základe uznesenia vlády Československej socialistickej republiky z 21. októbra 1960 č. 968 ustanovuje Ministerstvo financií v dohode so Štátnou plánovacou komisiou, Ministerstvom zdravotníctva a Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva:

Úvodné ustanovenie

§ 1

Znečisťovaniu ovzdušia, ktoré prináša stále sa zvyšujúca industrializácia nášho národného hospodárstva, a škodlivým následkom vyplývajúcim zo znečisťovania treba účinne zabraňovať, pretože starostlivosť o ľudské zdravie, ochrana hospodárskych a ostatných zvierat a vegetácie je jedným zo základných úloh socialistického budovania a súvisí priamo so zvyšovaním životnej úrovne pracujúcich. Preto treba dbať na to, aby k znečisťovaniu ovzdušia pokiaľ možno vôbec nedochádzalo, a za tým účelom prejednať s podnikmi, ktoré znečisťujú ovzdušie, opatrenia, ktoré by zabezpečili maximálne možnú čistotu ovzdušia.

§ 2

(1) Zabezpečovanie ochrany čistoty ovzdušia sa vykonáva v úzkej súčinnosti všetkých zodpovedných činiteľov, t. j. národných výborov, podnikov a im nadriadených rezortov. Všetky opatrenia na zabezpečenie ochrany čistoty ovzdušia musia sa prerokovať s príslušným podnikom, prípadne aj s jemu nadriadeným ministerstvom (národným výborom). Za neplnenie opatrení na ochranu čistoty ovzdušia možno ukladať podnikom sankcie.

(2) Podniky, ktoré znečisťujú ovzdušie, prerokujú im uložené opatrenia na ochranu čistoty ovzdušia so všetkými svojimi pracovníkmi. Vykonávanie týchto opatrení treba zabezpečiť v kolektívnych zmluvách, ktoré uzavierajú pracujúci s podnikom.

(3) Podniku možno uložiť len také opatrenia, ktoré sú reálne a splniteľné, najmä so zreteľom na súčasný stav vedy a techniky.

(4) Sankcie možno ukladať len pri zavinenom nesplnení uložených reálnych opatrení.

§ 3
Úlohy plánovacích komisií

(1) Opatrenia na ochranu čistoty ovzdušia ukladá okresná plánovacia komisia, ak s vykonaním týchto opatrení súhlasí podnik znečisťujúci ovzdušie, v ostatných prípadoch krajská plánovacia komisia. Krajská plánovacia komisia prerokuje pred svojím rozhodnutím zamýšľané opatrenia s ministerstvom, do pôsobnosti ktorého patrí podnik, ktorému sa vykonanie opatrení ukladá.

(2) Opatrenia na ochranu čistoty ovzdušia ukladá plánovacia komisia okresného národného výboru, na území ktorého je zdroj znečisťovania. Ak je zdroj znečisťovania na území dvoch (viac) okresov, prerokuje vec plánovacia komisia okresného národného výboru, na území ktorého je sídlo závodu. Ak sú dotknuté aj záujmy iných okresov, prizvú sa k rokovaniu ich zástupcovia.

(3) Sankcie uložené plánovacou komisiou vykonajú bezodkladne kompetentné orgány.

Odborné komisie pre starostlivosť o zdravé prírodné prostredie

§ 4

(1) Pri krajských plánovacích komisiách a pri okresných plánovacích komisiách určených radami krajských národných výborov (najmä v okresoch, kde sa vyskytujú významné zdroje znečisťovania ovzdušia) sa zriadia odborné komisie pre starostlivosť o zdravé prírodné prostredie (ďalej len „odborné komisie“). Tieto odborné komisie budú zložené zo zástupcov

a) komisií alebo odborov plánovacích, zdravotníckych, výstavby, pôdohospodárstva, finančných a ďalej krajského (okresného) hygienika, ktorý bude predkladať komisii na prerokovanie zistenia, návrhy a podnety z odboru svojej činnosti,

b) krajskej alebo okresnej odborovej rady,

c) najväčších podnikov.

(2) V prípade potreby si komisia prizve ďalších odborníkov.

(3) Odborné komisie nemajú rozhodovaciu právomoc.

§ 5

(1) Predsedu odbornej komisie vymenuje rada národného výboru, u ktorého je komisia zriadená.

(2) Prípravu podkladov pre rokovanie odbornej komisie zabezpečuje plánovací odbor národného výboru v spolupráci s príslušnými ostatnými zložkami národného výboru; zvlášť úzko spolupracuje pritom s hygienickou a protiepidemickou službou.

§ 6

(1) Odborné komisie prerokúvajú s podnikmi opatrenia na ochranu čistoty ovzdušia, navrhujú plánovacej komisii uložiť takéto opatrenia podnikom, sledujú vykonávanie dohodnutých alebo uložených opatrení, kontrolujú plnenie uznesení vlády alebo iných orgánov smerujúcich na ochranu čistoty ovzdušia a účinne pôsobia na to, aby sa ovzdušie neznečisťovalo. Odborné komisie môžu najmä navrhnúť: vykonať zmenu technológie výroby, opatrenia na zabezpečenie bezprašnej úpravy skladania (nakladania) surovín, materiálu, odpadu, hlušin a pod., ako aj iné vhodné opatrenia.

(2) Odborné komisie účinne pomáhajú podnikom pri zostavení harmonogramov dlhodobých aj krátkodobých opatrení na ochranu ovzdušia. Jednotlivé podniky spolupracujú pri zostavovaní

harmonogramu s odbornou komisiou, ktorá posudzuje reálnosť uvažovaných opatrení a odporúča ich doplnenie, prepracovanie, skrátenie lehôt a pod. Komisia sleduje a kontroluje plnenie vypracovaných a schválených harmonogramov. Prerokovania harmonogramov v odbornej komisii sa zúčastňuje zodpovedný zástupca dotknutej organizácie, prípadne aj zástupca príslušného rezortu.

(3) Pri zavinenom neplnení reálnych opatrení na ochranu čistoty ovzdušia navrhne odborná komisia plánovacej komisii národného výboru, aby sa podniku, ktorý sa previnil, uložila sankcia, jej druh, prípadne výška penále. Podnikom, ktoré sa vzorne starajú o čistotu ovzdušia, navrhne alebo odporučí priznanie odmeny.

Sankcie

§ 7

(1) Sankcie možno uložiť podnikom štátnych hospodárskych organizácií, ktoré znečisťujú ovzdušie exhaláciami

a) pri spaľovaní palív,

b) pri výrobe,

c) pri preprave, nakladaní, vykladaní a skladovaní (surovín, materiálu, pomocných látok, odpadu, hotových výrobkov a pod.),

d) iným spôsobom (napr. horiace odvalové haldy uhoľných baní a pod.).

(2) Sankcie nemožno uložiť za znečisťovanie ovzdušia, ktoré spôsobujú jednotlivé vozidlá (plavidlá) dopravných podnikov s parnou prevádzkou (včítane cestných parných valcov) a lietadlá.

§ 8

Za nesplnenie opatrení na ochranu čistoty ovzdušia možno podnikom najmä

a) odoprieť súhlas na uvedenie do prevádzky novovybudovaných závodov alebo jednotlivých prevádzkární,

b) odoprieť súhlas na rozšírenie doterajšej prevádzky,

c) odoprieť súhlas na vykonanie zmien prevádzky alebo zavedenie novej technológie výroby,

d) uložiť penále,

e) navrhnúť krátenie alebo odňatie prémie pracovníkom, ktorí - hoci je to ich úlohou - sa nestarajú o zabránenie, odstránenie alebo zníženie znečisťovania ovzdušia; o krátení alebo odňatí prémií platia príslušné všeobecné predpisy.

Penále

§ 9

Penále možno uložiť podnikom, ktoré nedodržujú alebo porušujú predpisy o ochrane čistoty ovzdušia, najmä preto, že

a) už inštalované zariadenia na ochranu čistoty ovzdušia nepoužívajú buď vôbec alebo ich nevyužívajú v plnej miere,

b) nemajú zariadenia na ochranu čistoty ovzdušia, alebo síce majú takéto zariadenia, avšak nie dosť účinné a nedbajú o ich obstaranie, inštalovanie alebo modernizáciu,

c) neplánujú súčasne s výstavbou, prestavbou alebo so zmenou technológie výroby zabezpečenie, inštaláciu a uvedenie do chodu zariadenie na ochranu čistoty ovzdušia súčasne so začatím výroby alebo začnú výrobu bez zabezpečenia správneho chodu takýchto zariadení,

d) nedbajú o riadnu údržbu zariadenia na ochranu čistoty ovzdušia a ostatné opatrenia na jeho ochranu (dodržiavanie technológie, pracovnej disciplíny, prevádzkových poriadkov a pod.).

§ 10

(1) Penále sa ukladá za každý zdroj znečisťovania ovzdušia.

(2) Za zdroj znečisťovania sa považuje každé jednotlivé zariadenie, ktoré vyžaduje samostatné technické opatrenie na ochranu čistoty ovzdušia bez závislosti od iných zariadení (napr. jednotlivé výrobné zariadenie, skládka a pod.).

§ 11

(1) Penále sa ukladá v takej výške, aby pôsobilo na odstránenie nedostatkov; penále je za jeden zdroj najmenej 1000 Kčs, najviac 1 000 000 Kčs ročne.

(2) Pri určovaní výšky penále sa vychádza z miery ohrozenia z hľadiska zdravotného, z hľadiska poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a pod. a prihliada sa najmä na tieto ukazovatele:

a) množstvo a druh exhalátov a umiestnenie zdroja vo vzťahu k okoliu,

b) skutočná spotreba palív alebo surovín, pri spaľovaní alebo spracovaní ktorých vznikajú exhalácie znečisťujúce ovzdušie,

c) plošná (priestorová) výmera skládok alebo horiacich, tlejúcich alebo odparujúcich sa látok,

d) skutočný rozsah výroby (meraný váhove, objemove, počtom kusov, vyrobených kWh a pod.),

e) miera (rozsah) prekročenia prípustnej koncentrácie škodlivín v ovzduší,*)

f) prípadne ďalšie ukazovatele (napr. prevádzkové podmienky, technický stav zariadení, prekročenie prípustnej koncentrácie škodlivín v spalinách a koncových plynoch jednotlivých zdrojov a pod.).

§ 12
Zdroje úhrady penále

Podniky, v ktorých je zavedená všeobecná úprava finančného hospodárenia, uhradzujú penále zo svojich vlastných finančných zdrojov (predovšetkým z vlastných obežných prostriedkov, prípadne z prostriedkov určených na financovanie decentralizovanej výstavby). Podniky s osobitnou úpravou finančného hospodárenia uhradzujú penále z prostriedkov, ktoré sú oprávnené si ponechať na vlastné použitie (predovšetkým z vlastných obežných prostriedkov, prípadne z prostriedkov určených na financovanie decentralizovanej výstavby). Na úhradu penále sa nepoužijú prostriedky podnikových fondov pracujúcich.

Použitie výnosu penále

§ 13

(1) Penále je priamym príjmom rozpočtov národných výborov.

(2) Výnos penále prislúcha národnému výboru, ktorého plánovacia komisia penále uložila.

(3) Ak znečistenie ovzdušia a škodlivé následky znečistenia sa týkajú aj iného (iných) okresu než toho, ktorého plánovacia komisia uložila penále, rozdelí sa výnos penále medzi dotknuté okresy v pomere, v akom sú postihnuté znečistením ovzdušia. Rozdelenie výnosu penále medzi okresy vykoná krajská plánovacia komisia po vypočutí plánovacích komisií príslušných okresov.

(4) Suma penále, ktorá pripadá národnému výboru, sa kráti, ak národný výbor neplní svoje úlohy na zabezpečovanie čistoty ovzdušia alebo ak neplnia svoje úlohy na tomto úseku rozpočtové organizácie riadené národným výborom. Krátenie penále prislúchajúceho okresným národným

výborom vykoná finančná komisia krajského národného výboru pri ročnom komplexnom rozbore činnosti okresného národného výboru.

§ 14

(1) O použití výnosu penále rozhoduje plánovacia komisia na návrh odbornej komisie. Ak nie sú prostriedky získané z penále využívané na účely ďalej určené, rozhoduje o ich použití finančná komisia krajského národného výboru v dohode s krajskou plánovacou komisiou.

(2) Výnos penále sa použije najmä:

a) na financovanie zariadení a opatrení slúžiacich na odstraňovanie škodlivých následkov znečisťovania ovzdušia (napr. na čistenie ulíc a verejných priestranstiev, na zriaďovanie a údržbu ochrannej zelene, rozšírenie rekreácie mládeže, na zriaďovanie škôl v prírode, detských zotavovní),

b) na podporu vývoja a vlastnej výroby zariadenia na ochranu čistoty ovzdušia, ako aj na odmeňovanie zlepšovacích námetov na tomto úseku, popr. na obstaranie prístrojov na meranie znečistenia ovzdušia,

c) na odmeny podnikom, ktoré sústavne dbajú o
aa) odstraňovanie a obmedzovanie zdrojov znečistenia ovzdušia,
bb) inštalovanie zariadení na ochranu čistoty ovzdušia pred určenou lehotou,
cc) zlepšovanie chodu a účinnosti inštalovaných zariadení na ochranu čistoty ovzdušia.

§ 15
Odmeny

Ak dôjde odborná komisia k záveru, že sa má odmeniť pracovník podniku za mimoriadne zásluhy o zníženie, odstránenie alebo zabránenie znečisťovania ovzdušia, navrhne podniku, aby sa tomuto pracovníkovi priznala osobitná odmena. Pre priznanie osobitnej odmeny platia všeobecné predpisy o osobitných odmenách. Na úhradu osobitných odmien môže sa prípadne použiť rezerva nadriadeného orgánu určená na dotáciu prémiových fondov.

Záverečné ustanovenia

§ 16

Práva a povinnosti zdravotníckych komisií a orgánov hygienickej a protiepidemickej služby, vyplývajúce pre ne z platných predpisov o ochrane ovzdušia (zákon č. 4/1952 Zb. o hygienickej a protiepidemickej starostlivosti v znení zákona č. 18/1957 Zb. a nariadenia ministra zdravotníctva č. 24/1954 Zb. o hygienickej a protiepidemickej ochrane vzduchu), zostávajú touto vyhláškou nedotknuté.

§ 17

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

Prvý námestník ministra:

inž. Sucharda v. r.

*) Smernice Ministerstva zdravotníctva a Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva z 25. 8. 1960, č. HE-3-248-11. 7. 1960 - por. č. 24/1960 Zb. Hyg. predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.